

001	66	76	96	96	62	22	96	96	36	96	13	7	10	7	0
001	98	96	94	92	90	85	80	70	60	55	50	45	40	30	20

Maanantaina 10. joulukuuta 2012

METSÄPLUS

MAASEUDUN TULEVAISUUS

11

Vähän pelkään, että joskus yhteismetsän perustamiseen lähdetään liian heppoisin perustein. **PIRJO HAVIA, METSÄ PREMIUM OY**

Pirjo Havia muistuttaa, että yhteismetsien hoitokunnissa pääsee tekemään kauaskantoisia päätöksiä suurten metsien hoidosta.

Innokkaita tekijöitä tarvitaan

Yhteismetsä ei ole vain helppo tapa sijoittaa metsään. Aktiiviselle metsäosaajalle se tarjoaa mahdollisuuden pitkäjänteiseen metsätalouden harjoittamiseen.

Yhteismetsissä tarvitaan aktiivisia hallintomiehiä ja - naisia, vetoaa Metsä Premium Oy:n **Pirjo Havia**.

”Ammattimaisille metsänomistajille riittää tekemistä hoitokunnassa. Kymmenien-tuhansien mottien hakkuut ja laajat metsänuudistamiset tuovat varmasti tehtävään mielenkiintoa.”

Havian mukaan turvan toiminnalle tuo pakollinen metsäsuunnitelma. Joissakin yhteismetsissä suunnitelma voidaan tehdä itse, jos asiantuntemus riittää.

”Ihmiset ovat erilaisia ja yhteismetsä tarjoaa jokaiselle jotakin. Yhdelle se on helppo metsäsijoitus, toiselle kiinnostava vastuutehtävä.”

Perustaminen tulee harkita huolella

Yrityksensä Metsä Premiumin nimissä metsänomistajia ja metsäammattilaisia kouluttava Havia kertoo olevansa ilahtunut yhteismetsien suosion kasvusta. Pientä huoltakin hän kantaa.

”Vähän pelkään, että joskus yhteismetsän perustamiseen

lähdetään liian heppoisin perustein. Se on pysyväisluontoinen järjestely, jota tulee harkita huolella. Jos yhteismetsä houkuttelee, vaihtoehtona voi harkita metsien liittämistä olemassa olevaan yhteismetsään.” Hän kertoo, että monet kiittävät yhteismetsien demokraattista päätöksentekoa. Esimerkiksi kuolinpesät eivät usein toimi yhtä hyvin tai suunnitelmallisesti.

Havian mukaan viime aikoina on syntynyt paljon pienikokoisia yhteismetsiä. Hän ei ole varma, onko kehityssuunta oikea vai olisivatko suuremmat alueet kannattavampia.

Lapissa yhteismetsät tunnetaan hyvin

Suomen suurimmat yhteismetsät sijaitsevat Itä-Lapissa ja Koillismaalla. Pohjoisessa yhteismetsät on tunnettu hyvin ennen muuta maata.

”Lapin suuret yhteismetsät ovat ikään kuin institutionaalisempia palkattuine henkilökuntineen.”

Lapissa ja Pohjois-Pohjanmaalla tilakoon kasvua tavoitel-

laan Havian vetämällä Laajenevat ja kehittyvät yhteismetsät -hankkeella. Se polkaistiin käyntiin marraskuun lopussa ja jatkuu vuoteen 2014 asti.

”Uusia yhteismetsiä syntyy Pohjois-Suomessa ihan samaan tahtiin kuin muuallakin Suomessa. Pohjoisessa metsänomistajat liittyvät useammin omia kantatilojaankin osaksi yhteismetsää.”

Havian mukaan syynä saattaa olla se, että etelässä ihmiset asuvat lähempänä omia metsiään.

Pohjoisen puukauppa huolettaa

”Yhteismetsältä edellytetään kestävän metsätalouden harjoittamista. Käytännössä sen tehtävä on tuottaa hyvää tulosta osakkailleen.”

Pohjois-Suomen puukaupan tilanne huolettaa Haviaa. Hän kuvailee tilannetta ”käymisvaiheeksi”.

”Yhteismetsät tunnetaan Lapissa pitkältä ajalta. Nyt pitäisi miettiä uusia toimintatapoja. Miten metsäomaisuus hyödyttäisi paikallisia yrityksiä ja ihmisiä.”

Havia kertoo, että virkistyskäyttö ja vuokratulot ovat joillekin yhteismetsille hyvin merkittävää osa tulosta.

”Maan vuokraaminen metsästykskäyttöön, mökkeilyyn tai muihin tarkoituksiin on koko ajan yleisempää.”

ANTTI HIRSAHO

Kuusamo (MT)

Kuusamon yhteismetsästä lähtee puuta sahoille ja tehtaille kuusi rekkakuormaa päivässä. Tämän vuoden mittaan kuutiota kertyy 100 000 ja ensi vuonna 115 000. Se on noin 40 prosenttia Kuusamon yksityismetsien hakkuista – kaksi kertaa enemmän kuin hakkuusuunnitteen mukainen osuus.

Yhteismetsän toiminnan johtaja **Jarmo Korhonen** sanoo tehon johtuvan hyvästä metsänhoidosta ja siitä, että suuri, itsenäinen toimija pysyy hakkaamaan suunnitelman mukaan myös huonoina vuosina.

Metsien tehokas käyttö ei ole pienentänyt metsävaroja – päinvastoin. Vuonna 1962 puustoa laskettiin olevan 4,25 miljoonaa kuutiota ja nyt lähes 5 miljoonaa kuutiota.

Tehokas käyttö tuottaa mukavasti rahaa. Osakkaille jaetaan nettona 1,7–2 miljoonaa euroa vuodessa. Lisäksi

metsien arvo nousee, kun niitä hoidetaan hyvin.

Viides askel yhteiselle

Leikkimielellä voisi sanoa, että Kuusamon metsissä kulkija astuu joka viidennen askeleensa yhteismetsän alueelle.

Yhteismetsällä on Kuusamossa noin 78 000 hehtaaria metsää, ja koko Kuusamon metsäpinta-ala on 433 000 hehtaaria.

Yhteismetsällä on metsää myös Suomussalmen ja Taivalkosken puolella.

Yhteismetsä laajenee ostojen ja uusien metsätilojen liittymisen kautta. Sopivia metsätiloja ostetaan jatkuvasti. Nykyään myös vaihdetaan metsämaata yhteismetsän osuuksiin.

”Erityisesti perinnönjaossa yhteismetsään liittyminen on erinomainen ratkaisu”, Korhonen sanoo. Omaan metsään säilyy suhde yhteismetsän kautta, mutta huoli omaisuuden hoidosta siirtyy ammattilaisille.

Hakkuukone käy kahdessa vuorossa. Pasi Leskelällä on päivävuoro.

Jos perilliset haluavat, he voivat jakaa osuuksia keskenään tai myydä niitä.

Yhteismetsään liittyminen on erityisen hyvä ratkaisu, kun asutaan kaukana omasta metsästä. Samoin silloin, kun ajan tai osaamisen puute estävät

hoitamasta itse metsää. Halutessaan metsänomistaja voi jättää itselleen ”puuhapalstan”. Yhteiskunnan ja puuhuollon kannalta tärkeintä on, että yhteismetsän avulla tilojen pirstoutuminen perinnön jaossa vältetään.

Osakkaiden edun mukaan

Mikä tahansa metsä ei kuitenkaan yhteismetsää kiinnosta. Sopivimpia ovat yhteismetsän nykyisten metsien lähellä olevat tai riittävän suuret alueet. Ja hinnastakin pitää päästä sopimukseen.

Viime vuosituhannen puolella lisämaita ostettiin varsin varovaisesti. Korhosen mukaan keskityttiin ehkä turhakin paljon vain yhteismetsään rajoittuviin metsiin. Nyt riittää, että tila soveltuu hyvin metsätalouden harjoittamiseen.

”Osakkaiden etu sen ratkaisee.”

Viime vuonna osakkaiden edun mukaista oli hankkia lisämaata 800 hehtaaria. Nyt vireillä on neuvotteluja kymmenien metsänomistajien kanssa. Korhonen arvioi, että näiden metsiä liitetään yhteismetsään ehkä 3 000 hehtaaria parin vuoden kuluessa.

JOUKO RÖNKÖ

PEKKA FALU

Toiminnanjohtaja Jarmo Korhonen on tyytyväinen tukin kertymään Jokilammen harvennusleimikolla.

Suojelu saanut omansa

Kuusamon yhteismetsä on luovuttanut erilaisiin suojelutarkoituksiin noin 23 000 hehtaaria metsää ja saanut niistä korvauksena 15 800 hehtaaria vaihtomaita.

Tämän lisäksi metsälain mukaisia, erityisen tärkeitä elinympäristöjä on noin 10 prosenttia yhteismetsän kokonaispinta-alasta. Niillä normaalin met-

sätalouden harjoittaminen on kielletty.

”Suojeltavat kohteet on hyvä rauhoittaa kokonaan, mutta talousmetsiksi jääneet maat pitää saada hyödyntää tehokkaasti. Kuusamossa on mielestäni metsiä suojeltu jo riittävästi”, toiminnanjohtaja **Jarmo Korhonen** sanoo.

JOUKO RÖNKÖ

Tehokasta talouden hoitoa

Hakkuut ja hoitotyöt kilpailutetaan

» Metsän kasvu on jopa 10–12 kuutiota vuodessa.

Tänä vuonna Kuusamon yhteismetsä hakkaa noin 100 000 kuutiota puuta. Siitä saadaan tukkia noin 31 000 kuutiota ja pikkutukkia 14 000 kuutiota. Arvokasta kelo puuta tulee 700 kuutiota, ja kuiduksi päätyy hieman yli puolet, 55 000 kuutiota.

Ensi vuodeksi hakkuusuunnitelmaa nostetaan 115 000 kuuti-

oon.

Toiminnanjohtaja **Jarmo Korhonen** arvioi, että seuraavan kymmenvuotiskauden aikana vuosittainen hakkuu ylittää 150 000 kuutiota ja ehkä ylikin. Kasvu kiihtyy, kun nuorten viljelemällä perustettujen kas-

vatusmetsien osuus lisääntyy ja metsän kiertoaika lyhenee.

Kasvu on Korhosen mukaan keskimäärinkin nyt suurempi kuin kasvumallien arvio.

”Suomen Metsäkeskus teki uutta laserkeilausaineistoihin pohjautuvaa Kuusamon alueiden metsäsuunnitelmaamme var-ten kasvuntarkistusmittauksia. Parhailta paikoilla metsän kasvu on 10–12 kuutiota vuodessa, kun

Mela antaa 7–8 kuutiota.” Hakkuut kilpailutetaan, samoin maan muokkaus ja muut hoitotyöt.

Yhteismetsä myy hirven metsästysoikeuksia ja pienriistan metsästyslupia, osalla alueista metsästys- ja kalastusoikeus on vuokrattu. Niistä kertyi viime vuonna yhteensä noin 300 000 euron tulot. Tulon osuus on kasvanut viime vuosina.

Kuusamon yhteismetsä on lajissaan Suomen suurin. Se perustettiin isojaon yhteydessä 1957. Tuolloin maanomistajat luovuttivat kolmasosan maistaan yhteismetsään. **JOUKO RÖNKÖ**

Kestotilaajan etuja:

Lukuoikeudet Maaseudun Tulevaisuuden ja Kantrin näköislehtiin sekä arkistoihin

Lukuoikeus internetin sääpalveluun

Suomalainen Maaseutu-lehti 12 x vuodessa

MAASEUDUN TULEVAISUUS

UNELMIESI
HIRSIKOTI
ODOTTAA

Nyt kaikista
talomalleista
tuhansien
eurojen
edut!

MammuttiHirsi

KESTÄÄ ELÄMÄN

Mammuttihirsi.fi
Ouluntie 972, 91300 Ylikiminki
p. 020 733 4343, f. 020 733 4344
info@mammuttihirsi.fi

Soitettaessa matkapuhelimesta puhelun hinta on 8,28 snt/puhelu + 700 snt/min ja lankaliitymästä 8,28 snt/puhelu + 1700 snt/min.

KATSO VIDEOT NETISSÄ

Puomistotakuu 3 vuotta

METSÄVARUSTUS

- Vahva-Jussi 320 4wd
- Vahva-Jussi 400 4wd
- radio-ohjattu hydr. vinski

ENERGIAPUUVARUSTUS

- energiakoura 105E
- rungon jatke + lisäpankot
- jatkotolpat

MAANAJOVARUSTUS

- maakahmari
- hydraulinen kippilava
- kaira

KULJETUSTRAILERI

Lisätietoja: www.finatv.fi

Puh. 045-1126958, 040-5939319